

35
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)



Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευ. 1969 / Ιανουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις την γεωργίαν ή μόνον εις την κτηνοτροφίαν; ή συγχρόνως εις αμφοτέρας, δηλ. την γεωργίαν και την κτηνοτροφίαν; . . .

Εὐχαρίστας. Εὐ. ἀμφοτέρω. Εὐ. τὴν χαρμὴν αὐτῶν. αὐτο-
χοροογίαν.

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναι

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄττουα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

...Δέν...υαύρη...καύτη...

- 2) Πώς έκαλοϋντο οϋτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.)... Ποία ήτο ή κοινωνική των θέσις ; ...

- β) Ποία ἦτο ἡ ἀποβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρόνον;) ἡ. Ν. Π. ...

- 4) *Ερησιμποιούντο και ἐργάζαιτο* ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν ἐργασίον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; *Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι* ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος;

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;.....

- 6) α) Οι νέοι και οι νέες του τόπου που έπληθαιναν δι' άνεύρεσιν
 έργασίας ; ... ? Οι Γ. Ήφαιστον, Ερμ., Ηλύριον - Α. Θήρας,
Περαιά, Η. Π. Α. και Καραϊσκάκη

Τερατα, Η. Π. Α. και Χανδάν,

- β) Ἐπιγίγιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

• Εργάζονται... Εργάζονται... ως... Εργάζονται,.....

8'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...
... Κοῦρεα.. ἐλιπαίνετο.. μὲ.. ζωϊκὴν κόπρον...
... (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.).....

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας; ... Ε. Χ. α. α. 1881... 1930...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; Κό. 68 αὐτῶν ἄροτρα. Χρη-
σιμοποιεῖται. Ἰσὸς Κό. 1945. Γεωργικαὶ μηχαναὶ δὲν χρησιμο-

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα έχρησιμοποιετο (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος ;
Ποίος κατασκεύαζε τó άροτρον τούτο ή από πού έγινετο ή προμή-
θεια αυτού ;...? Αφαιρούσαί τε τούτ. δι' ε. ε. φ. α. άροτρον
ε. γ. όλα κα' κτήματα δύνανται αφαιρούμεν. η..
γ. Αφαιρούμεν...? Αφαιρούμεν.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς αντίστοιχους ονομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.
2. 5. 8.
3. 6. 9.



2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει ;)

3) Μηχανὴ θερισμοῦ

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ἔτος 1950*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἔτος κο. νοῦ εὐαγγελίου*...
...οἱ ἔμειναν ἐκεῖ. φτωχοί......

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *ἢ κο. ἡ μερὴ ἐν ἐκπονημένῳ ἀρότρῳ οὐδεμία διαφορὰ ὑπάρχει.*



3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|-----------------------------|----------------------|----------|
| 1. <i>λεπτο. λάβα</i> | 6. <i>ψαλί</i> | 11. |
| 2. | 7. | 12. |
| 3. <i>καταίρι</i> | 8. | 13. |
| 4. <i>βράβη</i> | 9. | 14. |
| 5. <i>εὐκαβάρι</i> | 10. | 15. |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίδων; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχθυογραφήσατε τὴν φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

[illegible]

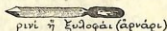
- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Πλ. σχῆμα. τετ. βη. εἰδος*

[illegible]

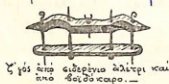
- 6) Ήτο (ή είναι) κατεσκευασμένη εκ ξύλου ή σιδήρου ;



- 7) Ἑργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἄριδι, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

[illegible]

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔχρησιμωσαντο. βόες, ἡμίονοι, ὄνοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... *Δύο. ζῶα. καὶ. ἓν.*
- 9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ... *Ἦτο. ἀναγκαῖον. ὅ. ζυγός.*



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). ... *ἔχρησιμωσαντο. βόες, ἡμίονοι, ὄνοι. διὰ. τοῦ. ζευγάρια.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *ἔχρησιμωσαντο. βόες, ἡμίονοι, ὄνοι. με. ἓν. ἐκαστος. ἀπὸ. τοῦ. ἑτέρου. ἀλῆτερι. καὶ. τοῦ. αὐτοῦ. καροῦ.*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *ἔχρησιμωσαντο. βόες, ἡμίονοι, ὄνοι. διὰ. τοῦ. ζευγάρια.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ... *ἔχρησιμωσαντο. βόες, ἡμίονοι, ὄνοι. με. ἓν. ἐκαστος. ἀπὸ. τοῦ. ἑτέρου. ἀλῆτερι. καὶ. τοῦ. αὐτοῦ. καροῦ.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζεύσιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ... *ἔχρησιμωσαντο. βόες, ἡμίονοι, ὄνοι. με. ἓν. ἐκαστος. ἀπὸ. τοῦ. ἑτέρου. ἀλῆτερι. καὶ. τοῦ. αὐτοῦ. καροῦ.*

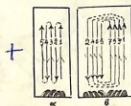
[illegible]

Εἰς τὸν πατέρα μου. καὶ ἐν τῷ ἀγγέλῳ τῶν ἡμετέρων ἡμετέρας ἀντιλήψεως καὶ
ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ἐκπαιδευτῇ. Εἰς τὰς ἡμέρας καὶ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ἐν τῷ
κατασκευαστῇ τοῦ οἴκου καὶ ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ἐν τῷ

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὀργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Παλαιότερον ὄργωνετο καὶ διελέγι. με ἀνοιγμένην...
αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω
ἢ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);



Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαρίδας (δηλ. σπορές, ἢ σπορίες, ντάσιες, σισσιές, μεσοβράδες κ.λ.π.); ἢ ὁρμαί καὶ τὸ ὄργωμα καὶ ἀφροί, ἢ καὶ καὶ (καὶ λαρίδας καὶ ὄρμας) με ἀφροίς...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

Ναί.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ... ἐν... καὶ... ἀφροί... καὶ... ἀφροί...

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑπό: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

ὁριζίως ἢ διάκλιως καὶ ὑψίστως με καὶ ὑπό...
καθίως...

..... 64 öp. led. örfjó. þetta

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Α. Β. Κ. Π. Δ. Ε. Σ. Τ. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Φ. Χ. Ψ. Ω. Α. Β. Γ. Δ. Ε. Σ. Τ. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Φ. Χ. Ψ. Ω.*

2. Γόν. 61 πιν. κόν. φιδιόφωρη, κόν. φραβονόπιν. κόν.
Ανοιγμα... βούτα. Δέχεται. Διυόζωμα. με. φρέμα.

Διὰ τὰς ἑξῆς φωνῶν καὶ ἀποφθεγγμάτων γίνονται αἱ ῥυθμοὶ 3 ὁρμικαί.
 Ἄδην. τὰ. ἑξῆς. τὰ. Διὰ τὰς φωνῶν καὶ ἀποφθεγγμάτων.....

1. \vec{e}_x

5) Ποια έργα είναι ή σκέψη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ διδάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;.....

Görsel

— 9 —

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

..... Διὰ λειμῶν ζῶντων

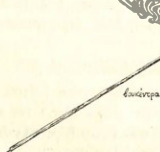
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

..... διὰ

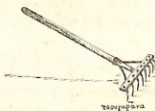
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



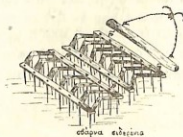
ἐκκέντρα



τροχιμαῖα



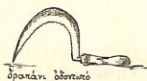
δὲ βολακίος ἢ ράκος



σβάρνα εἰδεγμένη

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

...Επερίγοντο. μέτω. δδονωτό. δραγκ.νι.....



Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεία ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΝ

- 2) Με δρέπανα ή με ποια άλλα εργαλεία (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ή θερίζονταν) τα χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *4.ε. μω.6633..*



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Sf. ro. 908. ewry

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

...Α. Αρετή του Έτα. φύση. Δέν. Είχεν? Νέ.
Είχεν. Ονομασταν. δ... Γεμερος. Μεδιανος τον...

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *2. φερέγοντο ἐκ τοῦ ἐμφορίου.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσews καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

ὐ. λ. λ.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἔαυτα ἐθερίζοντο ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐκ ὕψους ἀρ. 15. τ. ἀρ. 25. μ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) *ἀνὰ ἑξῆς*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

οἱ ἴδιοι ἀφαιροῦν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους καὶ ἀφαιροῦν.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

8. ἀφαιροῦν. 1. ἀφαιροῦν. 3. ἀφαιροῦν. 4. ἀφαιροῦν. διασταυρῶνται.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... Δερμάτια



γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποίον ;

Θερίσαντες οἱ ἰδιοκτεταὶ ἄνδρες ἢ γυναῖκες ..

βουδάρηδες καὶ οἱ ἄλλοι ἐργαταί

2) Πώς ἤμεινον οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκατῆν (ἐξοκότης). Ποία ἦτο ἡ αἰσθητὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Το ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

ἢ ἀμεινόμενοι ἦτο ἢ ἀνευ φαγητοῦ ἢ εἰς εἶδος

καὶ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ..

καὶ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ..

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

..... 211.

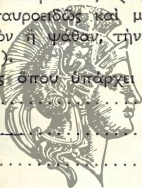
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

..... 211.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΔΟΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

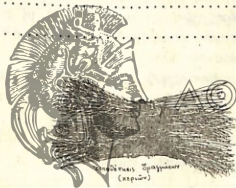
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δέσιμον ἐγίνετο... ἐκπύρωσις... καὶ... θερισμένων
σταχύων... ἐξήνετο... καὶ... ἐξημένον... ἡμέραν καὶ
πεντὰ... καὶ... ὡρῶν... ὡρῶν...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

τὸ δερμάτιασμα ἐγίνετο ὑπὸ ματαίφρου....
 φρελάτιασμα ὁ ἰδιωτικὸς καὶ ἀφροῦ ἔδενε....
 καὶ... οὐκ ἐκ... καὶ... ἐκ... τὸ δέσιμον...
 ἐγίνετο μετὰ βίβλας... ἐκ... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΔΕΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

τὰ δερμάτια συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον...
 μέρος... τοῦ δερμαμένου ἀγροῦ... συνεκentrώνοντο...
 4. δερμάτια καὶ ἐκτετακμένα... ἐκ... ..

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; 24^{ος} καὶ 25^{ος} 1890.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

..... Γίνασαι κληύ ἀπορίστου.....

2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. . . *Σχ. ἔξαγωγ. γ. κύν. γεωμ. φιν. αὐδ. κα*
Δαρ. γ. γ. φιν. κα. . . μέ. κύν. β. κα. κ. κ. . . φ. ὕ. γ. ἐν
ῥοαία. μέ. κύν. β. κα. κ. κ. κ. κ. . . γ. κύν. β. κα. κ. κ. . .
. . . Η. κ. κ. . . γ. αὐδ. κ. κ. . . ἔρ. φ. κ. κ. κ. κ. κ. κ. κ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

11) Ἐσυνθίσθετο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

7. Επειδή δε το: 4. μαθητὴς αὐτοῦ ἐβίβλετο διὰ τοῦ
ἀποκρίναι... 4. μαθητὴς αὐτοῦ ἐβίβλετο μὴ τὸ δοῶναι τὸ
δραχμὴν... ἐβίβλετο αὐτὸν ἡ ἑστὴ καὶ ἡ ἑνὴς
ἀντιμετα... ἐβίβλετο... ἐβ. πάλιν... ἀποδοῦναι (2. κυρῶν).

2) Πότε θηριόζιτο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). *Τρεβ. 105. ἀνδοφορίζ. ἡ ἐδρελιναι καὶ νόβεν.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

3) Ζήρανες του χόρτου και δέσιμον. Ποία εργαλεία χρησιμοποιούνται ; (Παραθέσατε μετά της περιγραφής και την σχετική τοπική λαϊκή ονοματολογία, ως και σχεδιάσματα και

- 5) Τὸ ἀλώνει ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

...Ζήνους. εγ. μίαν. μόνον. ἀντιθέτῃαν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀρχεται*
κύν. 2.2.22. Λαγόν. αἰ. 7.7.7. κύν. 25.2.2. Ἀγρόν. 6.6.6. .

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Πλάστιχας, χιμαράκι, κ...*
καὶ... ἐξ... ἐξ... ἐξ... ἐξ... ἐξ...

- 8) Πῶς ἐπίσκευάζεται τὸ ἁλῶνι ἕκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).. Συνήθως. Κε. 2. 1. 1. 5. Εὐαγγελιστὴς ἐρεῖται

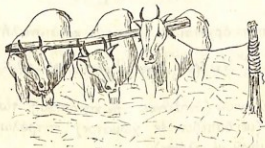
δια. περίφραση. λόγων. βούλη.....

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

no. 1.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

6ά. Δερίκια. Εγ. Κό. & Λόβι. Καοσσοσνίται. νινυφ...
 νινυ. Κό. & Λόβι. Καοσσοσνίται. νινυφ...
 Δόβι. Κό. & Λόβι. Καοσσοσνίται. νινυφ...



- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχῶς τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλων στυλὸς, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερὸς, στρούλουσος, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, ἐν ἔργῳ τῆς ἡμέρας, καὶ οὕτως νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Роб. Гриворуха. Кин... в. Хим. фінанс. Дед. Куз. Хан-
бурасов. Визн. Гривон. (Возвн. Гривон. и др.).

- 20 —

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Διὲν... ὑπάρχει... ὡρ. α. μέγ. ὡρ. ε. π. α. ρ. α. ν. α. ἡ. γ. τ.
 ἡ. α. κ. α. ἡ. γ. κ. α. μ. α. ...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόλουθους στάχους ;

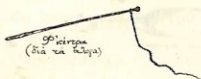
Ναί

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

Ναί... ἡ. α. μ. ἡ. α. κ. α. ἡ. γ. κ. α. μ. α. ...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἑφ. ἐργασία. αὐτῇ. φέρεται. ἀπὸν ὁμοῦ. τ. μία...
ὁλοῦ. αὐτῇ. ἡμέραν



- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λεῶμα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοῦτοι, καλούμενοι ἀλωναστοὶ καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

οἱ βαλμάδες

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... φέρειν. τὸ κοπάνισμα. αὐτῶν. μετὰ χονδρὸν ξύλον...
... (ἐν Αἰτωλίᾳ)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ὁ κοπάνος. αὐτῶν. ἐλέγετο. κοπάνος. κατεσκευάζετο...
ἐκ ξύλου. αὐτῶν. καὶ εἶχε. μῆκος. 1. 1 1/2 μ. πᾶχος. 2. 5 μ. πρὸς.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.)... *Εἰς τὸν ἀμύν. καὶ τὸν ἄλωνα...*

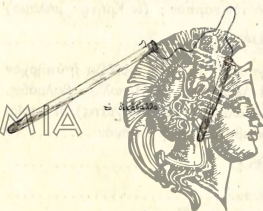


κόπανος στρωγυλός



ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Ἐφ' ὅσους ἀνδ. καὶ γυν. μελῶν καὶ ἀμοιβ. ἐργαζ.*
καὶ... *ἐργαζομένων...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

20... χ ημῶν γὰρ μετὰ τὴν ἑξῆς ἡμέραν ἐπαφρὺν θοῦν...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. *Με. το. δι. μαρ. κ. κ. η. ...*

Տրամադրում... Եւ... Եւ... Եւ... Եւ... Եւ... Եւ... Եւ... Եւ... Եւ... Եւ...



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Sonyoung from China

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

[illegible]

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

ἡ. ἑ. β. δ. ρ. φ. ὤνι. (ρ. ε. μ. ὤ. ν. ι.)

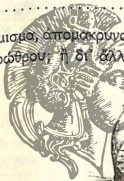
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

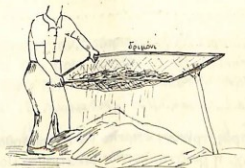
ΑΘΗΝΩΝ



κοσκίνο· καλὸν δερμάτινον



κόστρος ἢ ἀριλόγι



νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τους ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Γίνεται έργο από το αν έμεγα. από άνδρα.

бунъ. Двѣ. рѣ. бѣ. мѣсечен. бѣ. маіск. мен.

p.e. plovni.

7) "Οταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν : Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ διὰ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

...Ναὶ ὁ ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ἀκούσαντας ὁ ὁμιλῶν ἔειπεν
...ὁμιλῶν ἔειπεν...

8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α π ρ ο τ ο ὗ ν ἂ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Κά... ἔχουσιν... ἀφ' ἑκαστοῦ...*
ἐξ ἀφ' ἑκαστοῦ (ἐκαστῶν)... ἐν τῇ... ἀφ' ἑκαστοῦ...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Μετὰ... καὶ... ἀφ' ἑκαστοῦ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὅχι...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

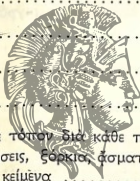
2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπό ποῖον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορκία, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΛΠ/ΣΕΩΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΦΩΚΙΔΟΣ
'ριθ.Πρωτ. 500

Εν Αμφίσσῃ τῇ 25-2-1970

Πρός
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Διοργάνου
Ἀνγνωστοπούλου 14
ἈΘΗΝΑΙΣ (136)

Θέμα: Ἀποστολὴ Ἑσωτηματολογίου.

Δις ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 55584/28-5-69 Δ/γῆς τοῦ
Ἑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ κατόπιν τοῦ ἀπὸ 10-11-1969
ὑμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν συν-
ημένως "ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ διὰ Γεωργικῆς Ἐργασίᾳ καὶ κατ' ἔθιμον
πυρᾶς", δεδόντως συμπληρωμένον ὑπὸ τοῦ διδ/λου Γραββάκη
Γεωργίου. . . τοῦ 1/θεσίου Δημοτικοῦ Σχολείου Κρουν-
δείου. . . διὰ τὸ χωρίον "Κρουνδεῖα καὶ νύ παρτι-
λέσωμεν διὰ τὸ περριτέρω.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ